3 ـ رەتكى ورتالىقتىڭ شينجياڭ قىزمەتى جونىندەگى اڭگىمە ٴماجىلىسىنىڭ رۋحىن ۇيرەنىپ، دايەكتەندىرەيىك
جاڭا داۋىردەگى جۇڭگوشا سوتسياليستىك شينجياڭ قۇرۋعا قۇلشىنايىق

100 جىلدىق كۇرەس جولىندا جاڭا ساپارعا اتتانايىق

جەلبىرەگەن قىزىل تۋ

ٴىرى ىستەر دەستەلىگى ⑨

1953 ـ جىلى

1 ـ ايدا شينجياڭ 1 ـ بەسجىلدىق قۇرىلىس جوسپارى باستاپ اتقارىلدى.

2 ـ ايدىڭ 6 ـ كۇنى جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى شينجياڭ بولىمشە بيۋروسى بولىمشە بيۋرو بىرلىكساپ ٴبولىمىنىڭ 1953 ـ جىلعى بىرلىكساپ قىزمەتى جوسپارىن بەكىتتى.

2 ـ ايدىڭ 7 ـ كۇنى جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى شينجياڭ بولىمشە بيۋروسى بولىمشە بيۋرو ۇيىمداستىرۋ ٴبولىمىنىڭ «اۋىل ـ قىستاقتىڭ 1 ـ مەرزىمدىك پارتيا قۇرىلىسى قىزمەتى جونىندەگى باياندامادىن» بەكىتىپ ٴتۇسىرىپ، اۋىل ـ قىستاق پارتيا نەگىزگى ساتى ۇيىمىن قۇرۋ جانە پارتيا مۇشەلەرىن قابىلداۋ قىزمەتىن ۇزدىكسىز ويداعىداي ىستەۋ جونىندە نۇسقاۋ بەردى.

4 ـ ايدىڭ 2 ـ كۇنى جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى شينجياڭ بولىمشە بيۋروسى تۇراقتى كوميتەت ٴماجىلىسىن اشىپ، جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتىنىڭ شينجياڭ ۇلتتىق وڭىرلىك اۆتونوميا قىزمەتى جونىندەگى نۇسقاۋىن جەتكىزدى.

4 ـ ايدىڭ 20 ـ كۇنى جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى شينجياڭ بولىمشە بيۋروسى ولكەلىك سايلاۋ كوميسسياسىن جانە ٴارقايسى نەگىزگى ساتى سايلاۋ كوميسسياسىن قۇرۋدى ۇيعارىپ، بۇكىل شينجياڭدا جاپپاي سايلاۋ قىزمەتىن ورىستەتتى.

5 ـ ايدىڭ 17 ـ كۇنى جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى شينجياڭ بولىمشە بيۋروسىنا تەلەگراما قايتارىپ، شينجياڭنىڭ جارتىلاي ەگىن شارۋاشىلىق، جارتىلاي مال شارۋاشىلىق وڭىرلەرىندە جەر رەفورماسىن اتقارماۋىنا قوسىلدى.

5 ـ ايدا شينجياڭ اسكەري رايونى ٴتوراعا ماۋ زىدۇڭ مەن باتىس سولتۇستىك اسكەري رايونىنىڭ بۇيرىعىنا ساي، قاراستى اسكەري بولىمدەردى جەكە ـ جەكە مەملەكەت قورعانىسى اسكەري بولىمىنە جانە ٴوندىرىس اسكەري بولىمىنە رەتتەدى.

6 ـ ايدىڭ 1 ـ كۇنىنەن 9 ـ كۇنىنە دەيىن جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى شينجياڭ بولىمشە بيۋروسى كەڭەيتىلگەن ٴماجىلىس اشىپ، سايپىدين ازەزدىڭ «جاپپاي سايلاۋ قىزمەتى جوسپارى» باياندامانى، بۇرھان شاھيدىنىڭ «شينجياڭدا ۇلتتىق وڭىرلىك اۆتونوميا جۇرگىزۋ قىزمەتى جونىندەگى جوسپار» باياندامانى، سونداي ـ اق «شينجياڭ ولكەسىنىڭ ۇلتتىق وڭىرلىك اۆتونومياني اتقارۋ جوسپارىن(جوبا)» ماقۇلدادى.

7 ـ ايدىڭ 4 ـ كۇنى شينجياڭنىڭ تۇڭعىش كەزەكتى مال شارۋاشىلىق ٴوڭىرى قىزمەتى ٴماجىلىسى ديحۋادا اشىلىپ، مال شارۋاشىلىق ٴوڭىرى قىزمەتىن قورىتىندىلادى ٴارى الداعى باعىت ـ مىندەتتەرىن ايقىندادى.

11 ـ ايدىڭ 17 ـ كۇنى جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى شينجياڭ بولىمشە بيۋروسى 1954 ـ جىلى 1 ـ ايدان باستاپ شينجياڭ بولىمشە بيۋروسىنىڭ كادرلار مەكتەبىن شينجياڭ بولىمشە بيۋروسى پارتيا مەكتەبىنە وزگەرتۋدى ۇيعاردى.

12 ـ ايدىڭ 30 ـ كۇنى شينجياڭنىڭ تۇڭعىش اۆتوماتتانعان وت ەلەكتر ستانسياسى ــ ۋيحۋلياڭ ەلەكتر ستانسياسى ەلەكتر تاراتۋدى قۇتتىقتاۋ سالتىن وتكىزدى.

وسى جىلى اۋىل شارۋاشىلىق 1 ـ شىسى شاجيگىزدا ۇزىن تالشىقتى ماقتا تۇقىمىن ەگىزۋ تاجىريبەسىن جۇرگىزىپ، 0.2 مۋ جەرگە سىناق رەتىندە ەكتى، 1954 ـ جىلى 1.6 مۋ جەرگە سىناق رەتىندە ەكتى، 1955 ـ جىلى كەڭ كولەمدە سىناق رەتىندە ەگىپ تابىسقا جەتتى.

وسى جىلى شينجياڭ ٴوندىرىس ـ قۇرىلىس اسكەري ٴبولىمى 39 ەگىن، مال شارۋاشىلىق تۋان ـ الاڭىن قۇردى.

☐ **اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم پارتيا تاريحى جانە حۇجات زەرتتەۋ مەكەمەسى قامداعان**
☐ **انار بۇلت/ شينجياڭ گازەتىنىڭ ٴتىلشىسى فان حۇڭي رەتتەگەن**
☐ **سۋرەتتەردى رەتتەگەن/ جوبالاعان لياڭ ۋي**

كەڭەيتپە وقۋ

شينجياڭنىڭ اۋىل ـ قىستاق نەگىزگى ساتى پارتيا قۇرىلىسى قىزمەتى جەر رەفورماسى قوزعالىسىمەن بىرلەستىرىلىپ جۇرگىزىلدى. 1 ـ مەرزىمدىك جەر رەفورماسى بارىسىندا 3675 پارتيا مۇشەسى قابىلداندى، مۇنىڭ ىشىندە ۇيعۇر ۇلتى پارتيا مۇشەسى %90ىن ۇستادى، سونىمەن بىرگە پارتيانىڭ ٴبىر توپ اۋىل ـ قىستاق نەگىزگى ساتى ۇيىمى قۇرىلدى.

جەر رەفورماسى قوزعالىسىندا جارىققا شىققان ٴبىر توپ ٴار ۇلت تاڭداۋلى كادرلارى، بۇقاراسى پارتيا ۇيىمىنا كىردى.

جاڭاشار اۋداندىعى ەگىنشىلەر بۇرشاق تاستاۋ ٴتاسىلىن قولدانىپ قىستاق كادرلارىن سايلادى.

وسى جوسپار جوباسى سول ايدا ولكەلىك حالىق ۇكىمەتى كوميتەتىنىڭ، ولكەلىك ٴار ۇلت، ٴار سالا حالىق قۇرىلتايى ٴماسليحات كوميتەتىنىڭ بايلانىس كەڭەيتىلگەن ٴماجىلىسىنىڭ تالقىلاۋىنان ٴوتىپ ماقۇلداندى. 1953 ـ جىلى 12 ـ ايدىڭ 22 ـ كۇنى ورتالىق حالىق ۇكىمەتى جيىنى بەكىتۋىمەن شينجياڭ ولكەلىك حالىق ۇكىمەتى «شينجياڭ ۇلتتىق وڭىرلىك اۆتونومياني اتقارۋ جونىندەگى ٴادىستى» جاريالادى.

شينجياڭ گازەتى 1 ـ بەتىندە «جۇڭحۋا حالىق رەسپۋبليكاسىنىڭ ۇلتتىق وڭىرلىك اۆتونومياني اتقارۋ باعدارلاماسىن» تولىعىمەن جاريالادى.

كەڭەيتپە وقۋ

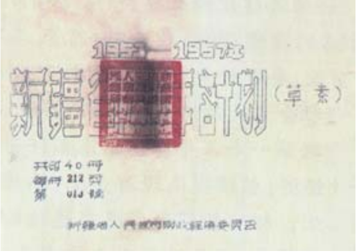

شينجياڭ ولكەسىنىڭ 1 ـ بەسجىلدىق جوسپارى(جوبا).

1953 ـ جىلعى بىرلىكساپ قىزمەتىنىڭ مىندەتى: پارتيانىڭ بىرلىكساپ قىزمەتى قۇرىلىمىن جانە كاسىبىن قۇرىپ، اقاۋسىزداندىرىپ، پارتيا ىشىندە بىرلىكساپ ساياساتى تاربيەسىن كۇشەيتىپ، جەر رەفورماسى، ۇلتتىق وڭىرلىك اۆتونومياني اتقارۋ سياقتى قىزمەتتەر بارىسىندا پارتيانىڭ ۇلت، ٴدىن، مال شارۋاشىلىق ٴوڭىرى قىزمەتىن جانە ساۋدا ـ ونەركاسىپ ساياساتىن دايەكتەندىرىپ، ٴار ۇلت، ٴار سالا قايراتكەرلەرىن ساياسي جانە قوعامدىق قيمىلدارعا قاتىناسۋعا ۇيىمداستىرىپ، ۇلتتىق، دەموكراتيالىق بىرلىكساپتى بەكەمدەۋ، كەڭەيتۋ.

الدىڭعى عاسىردىڭ 50 ـ جىلدارىندا سۋرەتكە تۇسىرىلگەن سولتۇستىك شينجياڭنىڭ مال شارۋاشىلىق ٴوڭىرى.

شينجياڭنىڭ مال شارۋاشىلىق وڭىرلەرى مال شارۋاشىلىعىن نەگىز ەتكەن 22 اۋداندى جانە مال شارۋاشىلىعى ٴالىم سالىستىرمالى يەلەگەن 33 اۋداندى قامتيدى، نەگىزىنەن، التاي تاۋىنىڭ وڭتۇستىك بوكتەرىنە، كۇنلۇن تاۋىنىڭ سولتۇستىك بوكتەرىنە، تيانشان تاۋىنىڭ وڭتۇستىگىنە، سولتۇستىگىنە جانە جوڭعار ويپاتىنىڭ، تارىم ويپاتىنىڭ جيەگىندەگى وڭىرلەرگە تارالعان.

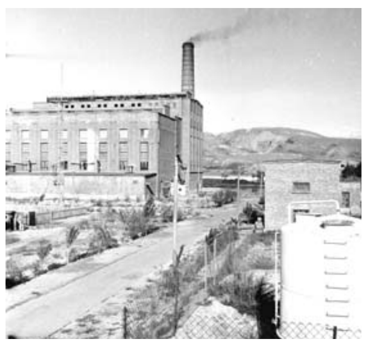
1953 ـ جىلى سالىنىپ ٴبىتىپ وندىرىسكە قوسىلعان ۋيحۋلياڭ ەلەكتر ستانسياسى.

جەلبىرەگەن قىزىل تۋ

ٴىرى ىستەر دەستەلىگى ⑩

1954 ـ جىلى

1 ـ ايدىڭ 27 ـ كۇنى شينجياڭ ولكەلىك حالىق ۇكىمەتى ۇيعارىپ ٴارى ورتالىق حالىق ۇكىمەتى جىڭ‌ۋۋيانىنىڭ بەكىتۋىنەن وتكىزىپ، «تاريحتان قالعان، از ۇلتتاردى كەمسىتۋ نەمەسە قورلاۋ قامتىلعان كەيبىر جەر اتتارىنىڭ اتىن وزگەرتۋ جونىندەگى حابارلاندىرۋدى» رەسمي جاريالادى.

2 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى شينجياڭنىڭ اۋىل شارۋاشىلىق وڭىرلەرى ٴبىر جارىم جىلعا جالعاسقان جەر رەفورماسى قوزعالىسىن جەڭىسپەن اياقتاتتى.

3 ـ ايدىڭ 1 ـ كۇنى شينجياڭ ولكەلىك حالىق ۇكىمەتى 120 ـ رەتكى اكىمشىلىك ٴماجىلىسىنىڭ ماقۇلداۋىمەن ٴارى ورتالىق حالىق ۇكىمەتى جىڭ‌ۋۋيانىنىڭ بەكىتۋىمەن 3 ـ ايدىڭ 1 ـ كۇنىنەن باستاپ شينجياڭداعى سولۇن ۇلتىنىڭ اتى "داعۇر ۇلتى" بولىپ وزگەرتىلدى.

6 ـ ايدىڭ 23 ـ كۇنى باينعولىن موڭعۇل اۆتونوميالى رايونى (سول كەزدە جالپىلاي اۆتونوميالى رايون دەپ اتالعان، كەيىن اۆتونوميالى وبلىس بولىپ وزگەرتىلدى) رەسمي قۇرىلدى. وسىدان كەيىن، ىركەس ـ ىرتكەس ايماق دارەجەلى بۇراتالا موڭعۇل اۆتونوميالى وبلىسى، قىزىلسۋ قىرعىز اۆتونوميالى وبلىسى جانە سانجى حۇيزۋ اۆتونوميالى وبلىسى قۇرىلدى.

7 ـ ايدىڭ 20 ـ كۇنىنەن 31 ـ كۇنىنە دەيىن شينجياڭ ولكەلىك 1 ـ كەزەكتى حالىق قۇرىلتايىنىڭ 1 ـ ٴماجىلىسى ٴۇرىمجى قالاسىندا سالتاناتپەن اشىلدى.

7 ـ اي شينجياڭ بولىمشە بيۋروسى 2 ـ رەتكى مال شارۋاشىلىق ٴوڭىرى قىزمەتى ٴماجىلىسىن اشىپ، مال شارۋاشىلىق وڭىرلەرىندە "بايپىتىلىقپەن ورنىقتى ىلگەرىلەتۋ" باعىتىن جانە "مال يەسى شارۋاشىلىعىن قامتىعان مال شارۋاشىلىق ەكونوميكاسىن قورعاۋ جانە دامىتۋ" ساياساتىن ۇزدىكسىز دايەكتەندىرىپ، مال شارۋاشىلىق وڭىرلەردەگى موينسەرىك ۇيىمدارىن دامىتۋ قىزمەتىن ورنىقتى ىلگەرىلەتۋدى ۇيعاردى.

11 ـ ايدىڭ 27 ـ كۇنى ىلە قازاق اۆتونوميالى وبلىستىق حالىق ۇكىمەتى رەسمي قۇرىلدى. اۆتونوميالى وبلىسقا تارباعاتاي، التاي 2 ايماق، سونداي ـ اق بۇرىنعى ىلە ٴۋالاي مەكەمەسىنە قاراستى 9 اۋدان، ٴبىر قالا قارادى ٴارى بۇراتالا موڭعۇل اۆتونوميالى وبلىسىن ۋاقىتشا باسقاردى.

11 ـ ايدىڭ 29 ـ كۇنى جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى شينجياڭ بولىمشە بيۋروسى 1955 ـ جىلى 1 ـ ايدىڭ 1 ـ كۇنىنەن باستاپ، بولىمشە بيۋروعا تۋتە قاراستى ورگان پارتكومىن ولكە دارەجەلى ورگان پارتكومىنا وزگەرتۋدى ۇيعاردى.

12 ـ ايدىڭ 5 ـ كۇنى شينجياڭ اسكەري رايونى ٴوندىرىس ـ قۇرىلىس بيڭتۋانى ٴۇرىمجى قالاسىندا سالتاناتتى قۇرىلۋ جيىنالىسىن وتكىزدى.

12 ـ اي جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى شينجياڭ بولىمشە بيۋروسى 1954 ـ جىلعى قىزمەتتى قورىتىندىلادى. شينجياڭنىڭ قازىنا فينانسى تۇڭعىش رەت كىرىس پەن شىعىس تەڭەسۋدى ٴارى ىركىندى قالۋدى جۇزەگە اسىردى.

為加强國防建設和生產建設的領導
軍區生產建設兵團成立

ماجىلىستە جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى شينجياڭ بولىمشە بيۋروسىنىڭ ٴبىرىنشى شۋجيى، شينجياڭ اسكەري رايونىنىڭ ۋاقىتشا جىڭۋيى ۋاڭ ىنماۋ شينجياڭ اسكەري رايونى ٴوندىرىس ـ قۇرىلىس بيڭتۋانىن قۇرۋ بۇيرىعىن وقىدى ٴارى ورتالىق اسكەري ىستەر كوميتەتىنىڭ ٴوندىرىس ـ قۇرىلىس بيڭتۋانىنا بەرگەن تاڭباسىن تاپسىردى، تولىق اتاۋى "جۇڭگو حالىق ازاتتىق ارمياسى شينجياڭ اسكەري رايونى ٴوندىرىس ـ قۇرىلىس بيڭتۋانى" بولدى.

شينجياڭ گازەتى شينجياڭ اسكەري رايونى ٴوندىرىس ـ قۇرىلىس بيڭتۋانى قۇرىلعاندىعىن حابارلادى.

كەڭەيتپە وقۋ

2 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى شينجياڭ ولكەلىك حالىق ۇكىمەتى بۇكىل شينجياڭنىڭ 57 اۋدانىندا، 3 قالاسىندا، جالپى 1520 اۋىلىندا جەر رەفورماسىنىڭ جەڭىسپەن ورىندالعاندىعىن جاريالادى. ولكەلىك جەر رەفورماسى كوميتەتىنىڭ قىزمەتى رەسمي اياقتالدى.

جەر رەفورماسىنان كەيىن شارۋالار جاڭادان بولىنگەن جەرلەرىن ولشەۋدە.

باينعولىن موڭعۇل اۆتونوميالى رايونى رەسمي قۇرىلدى.

ايدىڭ اياعىنا دەيىن بۇكىل شينجياڭدا يانچي، شاپشال، موري، باركول، قوبىقسارى، تاشقورعان قاتارلى 6 ۇلتتىق اۆتونوميالى اۋدان مەن باينعولىن، سانجى، بۇراتالا، قىزىلسۋ، ىلە قاتارلى 5 ۇلتتىق اۆتونوميالى وبلىستى قۇرۋ قىزمەتى تۇگەلدەي ورىندالدى.

新疆日报
伊犁哈薩克族自治州人民委員會成立
شينجياڭ گازەتى 1 ـ بەتىنىڭ كورنەكتى ورنىندا ىلە قازاق اۆتونوميالى وبلىسى قۇرىلعاندىعىن حابارلادى ٴارى باس ماقالا جاريالاپ قۇتتىقتادى.

كەڭەيتپە وقۋ

1954 ـ جىلى 2 ـ ايدىڭ 1 ـ كۇنىنەن باستاپ، "ديحۋا قالاسىنىڭ" اتىن "ٴۇرىمجى قالاسى" دەپ وزگەرتۋ، "چيانىدى اۋدانىنىڭ" اتىن "ميچۋان اۋدانى" دەپ وزگەرتۋ، "فۋيۋان اۋدانىنىڭ" اتىن "جەمساري اۋدانى" دەپ وزگەرتۋ، "سۋيلاي اۋدانىنىڭ" اتىن "ماناس اۋدانى" دەپ وزگەرتۋ، "جيڭحۋا اۋدانىنىڭ" اتىن "قۇتىبي اۋدانى" دەپ وزگەرتۋ، "چىڭحۋا اۋدانىنىڭ" اتىن "التاي اۋدانى" دەپ وزگەرتۋ، "جىنشي اۋدانىنىڭ" اتىن "باركول اۋدانى" دەپ وزگەرتۋ، "گۇڭحا اۋدانىنىڭ" اتىن "نىلقى اۋدانى" دەپ وزگەرتۋ ۇيعارىلدى. سول جىلى شينجياڭ اشان ايماعىنىڭ اتى التاي ايماعى بولىپ وزگەرتىلدى.

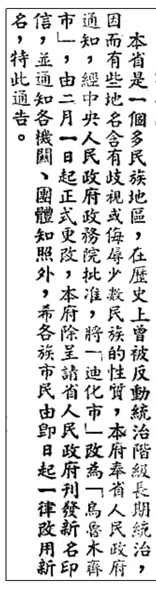

迪化市人民政府通告

市秘字第〇〇五二號

本省是一個多民族地區，在歷史上曾被反動統治階級長期統治，因而有些地名含有歧視或侮辱少數民族的性質，本府奉省人民政府通知，經中央人民政府政務院批准，將「迪化市」改為「烏魯木齊市」，由二月一日起正式更改，本府除呈請省人民政府刊發新名印信，並通知各機關、團體知照外，希各族市民由即日起一律改用新名，特此通告。

ديحۋا قالالىق حالىق ۇكىمەتى حابارلاندىرۋ جاريالاپ، 1954 ـ جىلى 2 ـ ايدىڭ 1 ـ كۇنىنەن باستاپ ديحۋا قالاسىنىڭ اتىن ٴۇرىمجى قالاسى دەپ وزگەرتتى.

وسى رەتكى ٴماجىلىس حالىق قۇرىلتايى ٴتۇزىمىن بۇكىل ولكەدە جالپى بەتتىك ورناتىپ، حالىق دەموكراتياسى ٴتۇزىمىن ونان ارى اقاۋسىزداندىردى.

شينجياڭ ولكەلىك 1 ـ كەزەكتى حالىق قۇرىلتايىنىڭ 1 ـ ٴماجىلىسى ٴۇرىمجى قالاسىندا سالتاناتپەن اشىلدى.

☐ **اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم پارتيا تاريحى جانە حۇجات زەرتتەۋ مەكەمەسى قامداعان**
☐ **انار بۇلت / شينجياڭ گازەتىنىڭ ٴتىلشىسى فان حۇڭي رەتتەگەن**
☐ **سۋرەتتەردى رەتتەگەن / جوبالاعان لياڭ ۋي**